

PM 2005 RVII (Dnr 329-1980/2005)

Vitt band på stadshustornet på Nobeldagen för världens fattiga
Skrivelse av Åsa Romson (mp) och Ann-Margarethe Livh (v)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta att

1. avslå skrivelsen
2. tillsammans med berörda nämnder och stadshusdelegerade undersöka om utsmyckning av stadens byggnader vid kampanjer och opinionsbildning är möjlig både vad gäller tillfälliga projekt som mer befintliga installationer
3. utarbeta en policy angående utsmyckning av stadens byggnader vilka föreslås användas i syfte att sprida budskap och information.

Föredragande borgarrådet Margareta Olofsson anför följande.

Bakgrund

Åsa Romson (mp) och Ann-Margarethe Livh (v) har i en skrivelse den 11 maj 2005 föreslagit att stadsledningskontoret ges i uppdrag att utarbeta ett praktiskt förslag till hur Stadshuset kan medverka i Utrota fattigdomen nu-kampanjen genom att pryda tornet med ett vitt band den 10 december, *bilaga*. Förslaget utgår ifrån den globala kampanjen ”Global Call to Action Against Poverty”. Den gemensamma symbolen är vita band som bärs av enskilda men som också sätts upp på officiella byggnader eller monument. Kampanjen i Sverige har initierats av ett flertal välkända organisationer.

I plattformen för den svenska kampanjen krävs rättvis handel, skuldavskrivningar samt mer och bättre bistånd.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret samt fastighets- och saluhallsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att förslaget bör avstyrkas främst med hänvisning till att den aktuella kampanjen hör till utrikespolitiken, som är en statlig angelägenhet. Stadsledningskontoret kan dock tänka sig att någon annan mera lämplig yta upplåts för ändamålet efter framställning från initiativtagarna till kampanjen.

Fastighets- och saluhallsnämnden anser att förslaget är lovvärt, men att om denna kampanj tillåts finns det risk för att ett flertal andra minst lika lovvärda kampanjer vill ha samma möjlighet. Det kan då bli svårt att neka dessa och att avgöra vad som skall vara tillåtet.

Mina synpunkter

51 svenska organisationer står bakom kampanjen ”Utrota fattigdomen nu” som är en del av den globala kampanjen ”Global Call to Action Against Poverty”. Den gemensamma symbolen är vita band med budskapet att utrota fattigdomen. Organisationerna

bakom kampanjen arbetar också för millenniemålen som är ett FN-initiativ där 147 stats- och regeringschefer har skrivit under deklarationen som syftar till att halvera fattigdomen inom åtta olika områden till år 2015. Särskilt i fokus är de rika ländernas ansvar i millenniemålen: att skapa rättvisa handelsregler, att skriva av fattiga länders skulder och ge ett ökat och mer effektivt bistånd. Sveriges regering har skrivit under millennie-deklarationen. Det finns dessutom ett nationellt stöd för kampanjen utrota fattigdomen nu då vår bistandsminister signerat det vita bandet tillsammans med tre kollegor som uppnått 0,7%-målet för biståndet.

Jag anser inte att vi kan inta en hållning där världens fattigdom ses som en nationell begivenhet. På samma sätt som miljöfrågor måste belysas både på kommunalt, nationellt och internationellt plan måste också en solidaritetskamp för världens fattiga föras från alla nivåer. För att en förändring av villkoren för världens fattiga ska ske krävs att vi på alla nivåer i världens rika länder är beredda att arbeta tillsammans.

Stockholm är en huvudstad i en globaliserad värld där vi ständigt får fler internationella kontakter. Den 10 december varje år är Stadshuset i världens fokus under Nobelmiddagen. Jag anser det vara ett utmärkt tillfälle att då passa på att visa upp att Stockholms stad tar aktiva initiativ mot en utrotning av världens fattigdom. Eftersom andra huvudstäder i Europa (såsom London och Belfast) upplåtit viktiga stadsmonument för kampanjen ser jag ingen anledning till varför inte även Stockholm kan följa dem i spåren. Kampanjen utrota fattigdomen nu är en så bred och förankrad kampanj att jag inte anser den vara särpolitisk. Jag instämmer i att Stadshuset som byggnad inte bör utgöra en reklampelare men jag tror inte att det föreligger en risk att någon kommer uppfatta det här initiativet så. Snarare visar initiativet att vi politiker i Stockholm är eniga runt grundläggande humanitära värden och att vår stad är en upplyst del i en globaliserad värld. Skulle det visa sig att vind- och ljusförhållanden under den föreslagna dagen kommer att innebära att en upphängning inte kommer att leva upp till sitt syfte på Stadshuset kan jag emellertid tänka mig att det vita bandet får hängas upp på en annan lämplig yta.

Jag föreslår med hänvisning till vad som ovan anförts att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Stadsledningskontoret får i uppdrag att pryda stadshustornet i enlighet med vad borgarrådet anför.
2. Skrivelsen av Åsa Romson (mp) och Ann-Margarethe Livh (v) anses därmed besvarad.

Stockholm den 29 september 2005

MARGARETA OLOFSSON

Borgarrådsberedningen föreslår på förslag av borgarrådet *Annika Billström m.fl.*

(s) kommunstyrelsen besluta att

1. avslå skrivelsen
2. tillsammans med berörda nämnder och stadshusdelegerade undersöka om utsmyckning av stadens byggnader vid kampanjer och opinionsbildning är möjlig både vad gäller tillfälliga projekt som mer befintliga installationer
3. utarbeta en policy angående utsmyckning av stadens byggnader vilka föreslås användas i syfte att sprida budskap och information.

Reservation anfördes av borgarråden *Margareta Olofsson* (v) och *Viviann Gunnarsson* (mp) med hänvisning till föredragande borgarrådets förslag till beslut.

Särskilt uttalande gjordes av borgarråden *Annika Billström* och *Leif Rönngren* (båda s) enligt följande.

Förslaget som skrivelsen tar upp om att använda tex stadshuset i kampanjsammanhang för att sprida information och väcka opinion för världens fattiga, har ett vällovligt syfte. Val av dag och sammanhang känns dock tveksamt och innan vi bifaller förslag likt detta bör det utredas vilka villkor och vilken policy som ska gälla för att få använda stadens byggnader i syfte att skapa opinion och sprida ut information.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Sten Nordin* (m) enligt följande.

De två remissinstanserna avstyrker bestämt förslaget att fästa ett vitt band på stadshuset för världens fattiga under Nobeldagen den 10 december. Dessutom har den ena remissinstansen, stadsledningskontoret, varit i kontakt med Nobelstiftelsen som uppenbarligen instämmer i slutsatsen att det är olämpligt att göra en demonstration av detta slag på Nobeldagen.

Stadsledningskontoret konstaterar att förslaget inte är förenligt med den kommunala kompetensen då demonstrationen handlar om utrikespolitik. Att agera enligt förslagsställarna strider således mot 2 kap. 1 § i kommunallagen.

Det är behjärtansvärt att bekämpa fattigdomen, men den viktigaste insatsen som kan göras i detta avseende är att främja framväxten av demokrati. Fattigdomen återfinns nästan enbart i länder som styrs av totalitära regimer. Den politiska ideologi som vänsterpartiet bygger på är den främsta orsaken till att människor svälter och lever i djup fattigdom.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Trots de senaste decenniernas omfattande förbättringar av levnadsstandarden på många håll i världen lever idag över en miljard människor i extrem fattigdom. Fler än 800 miljoner människor lider av konstant undernäring och en stor del av dessa saknar tillgång till rent vatten.

Genom att arbeta för demokratisering, frihandel och en höjd nivå på biståndet kan Sverige bidra till att förbättra villkoren för dessa människor. Enprocentmålet för biståndet, som en gång fastställts av riksdagen, måste återupprättas.

Frågan om biståndets nivå kan emellertid knappast anses ligga inom ramen för den kommunala kompetensen, något som SLK mycket riktigt påpekar i sitt remissyttrande.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Ann-Margarethe Livh* (v) och *Christopher Ödmann* (mp) med hänvisning till reservationen av (v) och (mp) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Annika Billström*, *Elisabeth Brandt Ygeman*, *Karin Gustafsson*, *Hasan Dölek* och *Mirja Särkiniemi* (alla s) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Sten Nordin*, *Mikael Söderlund* och *Peter Lundén-Welden* (alla m) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Lotta Edholm* och *Ann-Katrin Åslund* (båda fp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Åsa Romson (mp) och Ann-Margarethe Livh (v) har i en skrivelse den 11 maj 2005, *bilaga*, föreslagit att stadsledningskontoret ges i uppdrag att utarbeta ett praktiskt förslag till hur Stadshuset kan medverka i Utrota fattigdomen nu-kampanjen genom att pryda tornet med ett vitt band den 10 december med utredning och förslag till september år 2005. Förslaget utgår ifrån den globala kampanjen "Global Call to Action Against Poverty". Den gemensamma symbolen är vita band som bärs av enskilda men som också sätts upp på officiella byggnader eller monument. Kampanjen i Sverige har initierats av ett flertal välkända organisationer. I plattformen för den svenska kampanjen krävs rättvis handel, skuldavskrivningar samt mer och bättre bistånd.

REMISSER

Ärendet har för synpunkter remitterats till stadsledningskontoret samt fastighets- och saluhallsnämnden.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 10 juni 2005 är i huvudsak av följande lydelse.

Stadsledningskontoret ansluter sig till plattformens beskrivning av fattigdomens utbredning i världen och vikten av att den sk. millenniedeklarationens mål om en halvering av antalet människor som lever i extrem fattigdom skall halveras till år 2015 uppnås. Bistandsministern har signerat det vita bandet tillsammans tre kollegor från länder som uppnått 0,7%-målet för biståndet när EU:s bistandsministrar träffades i Bryssel 2005-05-24. Därmed finns ett nationellt stöd för kampanjens intentioner.

Stadsledningskontoret konstaterar att de frågor som tas upp i kampanjen ligger inom utrikespolitikens domäner och därmed faller utanför den kommunala kompetensen enligt KL. Att driva opinionsbildning av det slag som föreslås i skrivelsen på initiativ från KS torde därför strida mot 2 kap. 1 §. Detta i synnerhet som stadshustornet föreslås som placering för ett vitt band.

Stadsledningskontoret vill vidare anföra att stadshustornet saknar lämpliga fästpunkter för aktuellt band i det format som erfordras för att det skall vara önskvärt synligt på håll. Vind- och ljusförhållanden den föreslagna dagen kan också vara sådana att en upphängning förfelar sitt syfte.

Samråd har i ärendet förevarit med Nobelstiftelsen.

Med tanke på kampanjens goda syfte kan stadsledningskontoret tänka sig att någon annan mera lämplig yta upplåts för ändamålet efter framställning från initiativtagarna till kampanjen.

Skrivelsen torde kunna anses besvarad med vad här anförts.

Fastighets- och saluhallsnämnden beslöt den 21 juni 2005 att överlämna och åberopa tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Reservation anfördes av ledamoten *Martin Michel* (mp) och tjänstgörande ersättaren *Mohibul Ezdanikhan* (v), enligt följande.

Fastighets- och saluhallsnämnden beslutar i enlighet med förslaget i skrivelsen från Åsa Romson (mp) och Ann-Margarethe Livh (v).

Fastighets- och saluhallskontorets tjänsteutlåtande av den 31 maj 2005 är i huvudsak av följande lydelse.

Att en stor andel av jordens befolkning lever i stor fattigdom är skrämmande och det är lovvärt att det vidtas åtgärder för att belysa problemet genom olika manifestationer som syftar både till att göra folk medvetna om problemet och för att försöka påverka till förändring.

Kontoret är av den uppfattningen att en utsmyckning av Stadshuset på Nobeldagen skulle kunna innebära stor uppmärksamhet för kampanjen UTROTA FATTIGDOMEN NU. Kontoret är dock av den meningen att Stadshuset som byggnad inte bör utsmyckas, detta oberoende av hur lovvärt ändamålet än är.

Risken som bland annat finns om denna kampanj tillåts är att ett flertal andra minst sagt lika lovvärda kampanjer också vill ha samma möjlighet. Det kan då bli svårt att neka dessa och det blir en delikat fråga för de som skall bestämma vad som skall vara tillåtet. Ett Stadshus som ständigt utsmyckas tror kontoret ingen vill ha.

Kontoret har underhand haft kontakt med Skönhetsrådet som delar kontorets uppfattning.

Ett vitt band på stadshustornet på Nobeldagen för världens fattiga

Idag lever 1,2 miljarder människor i extrem fattigdom. Mer än 800 miljoner människor går till sängs hungriga varje kväll och mer än 30 000 barn dör varje dag av fattigdomsrelaterade orsaker. Denna grundläggande omänsklighet i världen är sällan fokus för kommunalpolitiska diskussioner. Likväl är Stockholm ofta en symbol för internationellt engagemang och fredlig global utveckling.

År 2005 har av enskilda organisationer världen över utsetts till året för att utrota fattigdomen. UTROTA FATTIGDOMEN NU är en del i den globala kampanjen "Global Call to Action Against Poverty". Den gemensamma symbolen är vita band som bärs av människor i alla delar av världen med budskapet att utrota fattigdomen. Initiativet har redan väckt mycket stor uppmärksamhet, inte minst genom lanseringen av den brittiska kampanjen "Make Poverty History" med deltagande av Nelson Mandela och Bono.

Som ett led i kampanjen har flera officiella byggnader eller monument markerats, eller planeras att markeras, med ett vitt band. Parlamentet i Nordirland och Nelson's column på Trafalgar Square har haft vita band tidigare i vår, och för Brandenburger Tor i Berlin, St-Paul's Cathedral i London och EU-parlamentat i Bryssel finns planer.

De svenska organisationer som initierat kampanjen i Sverige är Attac, Diakonia, Forum Syd, Kooperation Utan Gränser, Kristna Fredsrörelsen, Plan Sverige, Nätverket Jubel, Rättvisesakademien, Svenska Kyrkan, Svenska missionsrådet, Sveriges Kristna Råd och Zenit. För mer information om kampanjen se www.utrotafattigdomen.nu

Förslag

Nobeldagen 10 december är en av de dagar då kampanjen sätter extra fokus på målet om utrotad fattigdom. Då skulle ett vitt band på Stockholms Stadshus vara ett kraftfullt uttryck för solidaritet med världens fattiga. Att välja just Stadshuset för en internationell solidaritetshandling på Nobeldagen är naturligt då mycket internationell uppmärksamhet denna dag är riktad mot Stadshuset med anledning av Nobelmiddagen. Stadshuset som byggnad inte bör göras till reklampelare för kommersiella eller särpolitiska syften, men ett så allmänt budskap som att utrota fattigdomen lär knappast väcka anstöt hos någon utan snarare visa enighet kring grundläggande värden.

Mot bakgrund av det ovan anförda föreslår vi följande.

1. Stadsledningskontoret ges i uppdrag att utarbeta ett praktiskt förslag till hur Stadshuset kan medverka i Utrota-fattigdomen nu-kampanjen genomatt pryda tornet med ett vitt band.
2. Stadsledningskontoret skall redovisa utredning och förslag senast september 2005 .

Åsa Romson (mp)

Ann-Margarethe Livh (v)